

Toppidrettsstrategi for Grenland 2023 → 2031

PORSGRUNN KOMMUNE

SKIEN KOMMUNE

Bamble
kommune

Innhold

1.0	Innledning	3
2.0	Hva er toppidrett?	4
3.0	Toppidrettens verdiskapning	5
4.0	Visjon - mål	7
4.1	Strategi	8
4.2	Suksessfaktorer	9
5.0	Handlingsplan	10

1.0 Innledning

I Grenland ønsker vi flere med i idretten og at befolkningen skal oppleve stolte idrettsprestasjoner på toppnivå. Området produserer talenter og det skal bli attraktivt å bo og drive toppidrett i Grenland.

Idretten forholder seg ikke til kommunegrensene, de samarbeider på tvers. Skien-, Porsgrunn- og Bamble kommune i samarbeid med idretten, lokale toppidrettsmiljøer og utdanningsinstitusjoner, har utarbeidet en toppidrettsstrategi for Grenland med en handlingsplan. Innholdet i handlingsplanen retter seg mot treningshverdagen, økonomi, arbeid, utdanning og anlegg.

Grenland er et område med historie og tradisjoner på nasjonalt og internasjonalt toppnivå. Lagspill har stått sterkt med nasjonale seiere og spill i Europa. Individuelt har området fostret opp utøvere som har tatt EM-medaljer, VM-medaljer og deltatt i OL.

På seniornivå pr. 2023 er det kun Odd ballklubb og Gjerpen HK Skien som er på toppnivå og innenfor individuell idrett er det kun en syklist fra Bamble som ble tildelt utøverstipend fra Olympiatoppen. Urædd/ Herkules herrer håndball og Odd kvinner fotball ligger an til å nå toppnivå i løpet av 2023. Urædd bryteklubb har juniorbrytere på toppnivå, men Norges bryteforbund har valgt å samle de beste i Oslo.

Ungdomsutøvere har gode forutsetninger for å kombinere utdanning og toppidrett i Grenland. Telemark Toppidrett (TT) tilrettelegger for skole og toppidrettssatsning. Hjalmar Johansen vgs., Bamble vgs. og Porsgrunn vgs. tilrettelegger for enkeltutøvere innenfor den offentlige skolen. Dette har ført til at Grenland har mange utøvere som presterer godt på juniornivå. Grenland opplever at mange av talentene må flytte for å kunne satse videre innenfor sin idrett på grunn av manglende miljøer og fasiliteter. Universitetet

i Sørøst-Norge har mange studietilbud i dag, målet er å øke mangfoldet i tilbudene innenfor idrettsutdanning.

Toppidrett er sammensatt. Det handler om tilrettelegging for idrettslag og den enkelte utøver, trener og miljø. Det er derfor viktig å skille mellom ansvarsområder og roller:

- Idretten (idrettslag, idrettsråd, idrettskrets, Norges idrettsforbund og særforbund) jobber med talentutvikling for utøvere, trenere og ledere. Særforbundene har ansvar for toppidretsaktiviteten.
- Olympiatoppen Østlandet (OLT Østlandet) fungerer som et rådgivende organ, som har tilgang på toppidrettskompetanse og har et bredt nettverk innen nasjonal- og internasjonal toppidrett.
- Kommunene er tilrettelegger, samarbeidspartner, rådgiver og økonomisk bidragsyter. De forholder seg til idrettslag, ikke enkeltutøvere.
- Utdanningsinstitusjonene skal legge til rette for å kombinere utøvernes toppidrettssatsing, skole-/ utdanningshverdag og forskning.
- Vestfold og Telemark fylkeskommune er økonomisk bidragsyter og regional utviklingsaktør som bidrar til toppidrett.

Grenland toppidrettsråd fungerer som en ressursgruppe med tanke på forankring i offentlig- og idrettspolitik. Rådet består av kommunepolitikere, kultursjefer, idretts adm., idrettsråd, Olympiatoppen Østlandet, Vestfold og Telemark idrettskrets, Vestfold og Telemark fylkeskommune.

2.0 Hva er toppidrett?

Det er mange definisjoner på toppidrett i de ulike idrettsmiljøene. Olympiatoppen sentralt har flere ulike definisjoner basert på målgruppe. Toppidrettsstrategi i Grenland tar utgangspunkt i to av disse, toppidrett og morgendagens toppidrettsutøvere:

Toppidrett

Trening og forberedelser i verdensklasse som fører til internasjonale toppresultater, avhengig av den enkelte idretts egenart og utbredelse. Idretten er på dette nivået første prioritet.

I Grenland ønsker vi gjøre de beste bedre, gjøre de beste flere og skape utviklingsmuligheter for morgendagens toppidrettsutøvere.

Toppidrettsstrategien skal bidra til bedre rammer for idrettslag med dagens og morgendagens toppidrettsutøvere, deres trenere og samarbeidspartnere. På denne måten vil Grenland bidra til Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité sin visjon om «flere nye medaljer» og strategien om «bedre toppidrett».

Morgendagens toppidrettsutøver

Morgendagens toppidrettsutøvere er utøvere som driver omfattende trening og forberedelser gjennom en langsiktig progresjonsplan som kan føre fram til internasjonale toppresultater.

3.0 Toppidrettens verdiskapning

Toppidrett har flere positive samfunnsmessige gevinster. Det bidrar til lokal stolthet, samhold og identitet for befolkningen. Den kan styre merkevaren og aktiviteten til Grenland som bo-område. Toppidrett er underholdning og en attraksjon som tiltrekker seg mennesker utenfor Grenland.

Eliteseriekubber gir verdiskapning og arbeidsplasser. Odd ballkubb fotball spiller hjemmekamper på eliteserienivå og tiltrekker seg ca. 100 000 tilskuere i sesongen og Gjerpen HK Skien tiltrekker seg flere tusen tilskuere i løpet av sesongen. Dette skaper verdi for næringsliv, kommune og samarbeidspartnere.

Grenland tiltrekker seg flere og større arrangementer. Nasjonale- og europeiske mesterskap har blitt arrangert i vårt område det siste årene, bla.a NM kortbane svømming 2022, NM Orientering 2021, EM rullestolrugby 2022 mm.

Tour of Norway har ved flere anledninger besøkt Grenlandskommunene, og i 2016 hadde Bamble målgang og i 2019 hadde Skien start. Sykkelrittene, med tilhørende sidearrangementer, har stor oppslutning blant publikum. I 2022 arrangerte Skien NM veka med 2 000 deltagere, 750 frivillige og 300 personer som jobbet med kulturprogram. Her ble idrettslag og idrettsanlegg fra nabokommunene involvert. Slike TV-sendte arrangement gir store ringvirkninger til næringsliv, og engasjement for toppidrett på tvers av kommuner. Grenland har plass til flere store toppidrettsarrangementet. Forutsetningene, infrastrukturen og kompetansen er til stede og derfor bør det jobbes for å få flere slike arrangementer til området.

Områder som Skjærgårdshallen, Bamble idrettspark, Kjølnessparken, Skagerak Arena og Skien fritidspark har stort potensiale til å ta imot større arrangementer. Ved større arrangementer bør samarbeid over kommunegrensene stå i fokus.

Miljøer for enkeltidretter på toppidrettsnivå etableres ut fra hvor anlegg og ildsjeler finnes. Dette gir en positiv effekt for nærmiljøene, men også for Grenland som helhet. Disse ildsjelene skaper verdi i seg selv, men det er også viktig at disse kan knyttes til et toppidrettsmiljø.

Toppidrett skaper rollemodeller og rekruttering til breddeidretten. Det å ha utøvere på toppnivå i Grenland er viktig slik at talentene har noen å se opp til. Kompetanseheving for trenere og utøvere på toppnivå, vil kunne gi verdifull ringvirkninger for breddeidretten.

En felles satsning på toppidrett i Grenland vil gi økt toppidrettsaktivitet, verdiskapning til næringslivet, rekruttering til breddeidretten og oppmerksomhet til Grenland.

4.0 Visjon – mål

Visjon:

Flere mestere fra Grenland.

Mål:

I Grenland er det attraktivt å bo, trene og konkurrere på nasjonalt og internasjonalt nivå.

4.1 Strategi

For å lykkes med toppidrettsstrategien i Grenland er det konkretisert følgende satsningsområder:

Toppidrettskompetanse

- Bidra til å bygge toppidrettskompetanse i alle ledd i idrettslag med toppidrettsutøvere

Treningskultur

- Støtte opp om eksisterende og å skape nye toppidrettsmiljøer.

Utdannings- og arbeidstilbud

- Tilrettelagt studiehverdag for toppidrettsutøvere.
- Videreutvikle et nettverk av arbeidsplasser for toppidrettsutøvere.

Idrettslagsøkonomi

- Jobbe for å bedre økonomien til idrettslag med toppidrettsutøvere.

Toppidrettsfasiliteter

- Tilrettelegge fasiliteter for trening, testing, konkurranse og arrangement på toppnivå.
- Bidra til tilgjengelige anlegg for toppidrettstrening.
- Nye og rehabiliterte kommunale anlegg som brukes av toppidrett, skal tilrettelegges for toppidrett.

4.2 Suksessfaktorer

Bred forankring

- Bred forankring i idretten, politikken og administrativt i Grenland. Grenland toppidrettsråd vil være en viktig arena for å sikre fremdrift og ressurser til å gjennomføre handlingsplanen.

Kommunale administrative ressurser

- Kontaktpunkt for kommunal tilrettelegging og oppfølging av toppidrett er plassert i kommunenes idrett-/kulturadministrasjon.

Økonomi

Gjennomføringen av handlingsplanen krever ulik grad av økonomi.

- Mindre tiltak kan gjennomføres innenfor eksisterende kommunale rammer i de tre kommunene.
- Større tiltak vil kreve ny kommunal eller ekstern finansiering.
- Se på muligheten for en felles toppidrettskoordinator.
- Nye eller rehabilitering av spesialanlegg vil kreve egne politiske saker i hver kommune.

5.0 Handlingsplan

Kommunene har i felleskap ansvar for å følge opp handlingsplanen, i samarbeid med de involverte partene i hvert enkelt tiltak. Handlingsplanen rulleres hvert fjerde år.

Prioritert handlingsplan for perioden 2023 → 2026

Toppidrettskompetanse

- Tilrettelegge for møteplasser mellom toppidrett og politikken
- Tilrettelegge for trenerforum og lederforum på tvers av klubber
- Støtte opp om videreutdanning for trenere i samarbeid med USN
- Bidra til samordnet bruk av toppidrettskompetanse innen fysisk og mental trening

Treningskultur

- Støtte opp om eksisterende og om nye toppidrettsmiljøer
- Arrangere seminarer for klubber med toppidrettsutøvere

Utdannings- og arbeidstilbud

- Følge opp idrettens samarbeid med USN med tanke på toppidrett, studier og professoratstillinger
- Bidra til tilrettelegging for toppidrettstalenter på ungdoms og videregående skole
- Se på muligheten for å utvikle et nettverk med tanke på toppidrett og arbeid

Idrettslagsøkonomi

- Vurdere en samordning av idrettsstipendene i Grenland
- Kartlegge muligheten for å etablere et sponsornettverk, i samarbeid med næringslivet, for klubber med toppidrettsutøvere
- Se på muligheten for en interkommunal tilskuddsordning som skal stimulere til toppidrettssatsing

Toppidrettsfasiliteter

- Samordne og prioritere treningstid til toppidrett på tvers av kommunale anlegg i Grenland
- Utarbeide en interkommunal anleggsplan for spesialanlegg
- Kartlegge mulighetene for testlab i Grenland

Utarbeidet i samarbeid med:

- Bamble-, Porsgrunn- og Skien kommune
- Bamble-, Porsgrunn- og Skien idrettsråd
- Telemark Toppidrett
- Hjalmar Johansen vgs., og Porsgrunn vgs.
- Vestfold og Telemark idrettskrets
- Olympiatoppen Østlandet
- Odd ballklubb
- Odd ballklubb kvinner
- Gjerpen HK Skien
- Grenland sykleklubb
- Urædd bryteklubb
- Norges bryteforbund
- Vestfold og Telemark fylkeskommune
- Skien fritidspark
- Universitetet i Sørøst Norge

Referanser

- Strategi for toppidrett i Fredrikstad 2021-2024
- Strategi for toppidrett i Kristiansand 2017
- Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2017-2027, Porsgrunn kommune
- Hovedplan idrettsanlegg 2021-2024, Porsgrunn kommune.
- Kommunedelplan for kultur, idrett, friluftsliv og frivillighet 2020-2029, Skien kommune
- Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2040, Bamble mot 2040
- Olympiatoppens strategiplan 2028
- Temadokument, Idrett i Vestfold og Telemark 2021-2024

Foto: Terje Bakke

Foto: Dag Aas

UTKAST

PORSGRUNN KOMMUNE

SKIEN KOMMUNE

Bamble
kommune